

Educar joves autònoms: els usos didàctics dels blocs

Les noves tecnologies reclamen tenir presència a les aules per la mateixa dinàmica de la societat de la informació i dels seus membres més actius, els joves. Habitats a un llenguatge que una part del professorat encara no domina, cal una forta voluntat pedagògica per tal de millorar la qualitat educativa i aprofitar els avantatges que proporcionen les TIC. Aquesta voluntat ha portat a un grup de professors de la Facultat de Ciències de l'Activitat Física i l'Esport de la Universitat de València a gestionar diferents projectes d'innovació basats en els usos didàctics dels blocs.

Carol Borràs

Els estudiants, i per tant l'aprenentatge, han canviat tant com el món que els envolta i aquesta evolució demana d'un model que aposte decididament per la inclusió de la pantalla en l'ensenyament. Això es plantejaren Luis Antolín, Joan Pere Molina, Miguel Villamón, José Devís-Devís i Víctor Pérez-Samaniego, responsables d'una sèrie de projectes que persegueixen un objectiu: formar joves autònoms, participatius i reflexius, i no estudiants «que vénen a classe a prendre apunts any rere any», assegura Joan Pere Molina.

Com abordar l'aprenentatge no presencial

Aquests cinc professors formen un Grup d'Innovació Docent (al qual després se sumà el professor de l'Escola Universitària de Magisteri de Toledo, Javier Valenciano) que centra l'interès en la pedagogia de l'ensenyament, perquè «pretenem no solament impartir la docència, sinó millorar-la». Una de les seues preocupacions era com acarar l'adopció del sistema de transferència de crèdits, un dels objectius de l'espai europeu d'educació superior que planteja un model de formació centrat en l'aprenentatge dels estudiants. Les noves tecnologies, i en concret els blocs, esdevenen un dels recursos més útils per assolir aquest objectiu ja que són senzills, inclouen continguts multimèdia i propicien la interacció social.

Així, el curs 2009-2010 posaren en marxa el primer projecte d'edublocs, en el qual els professors dissenyaven, desenvolupaven i avaluaven els diferents usos didàctics que podia aportar aquest recurs en assignatures que s'impartien a la Facultat de Ciències de l'Activitat Física i l'Esport. I així nasqueren videoblocs, diaris d'aula o blocs com a apunts virtuals de la matèria.

Durant aquest any s'ha desenvolupat el segon projecte orientat a la recerca de formes d'avaluació continuada de l'aprenentatge de l'alumnat,

adequades a diferents usos dels blocs en determinades matèries. Ací, els estudiants s'han avaluat els coneixements, per exemple, en una entrevista personal final amb el professor a partir dels comentaris que han anat aportant al voltant dels temes llançats pel docent, com en el cas de l'assignatura Disseny curricular de l'educació física.

Desenvolupar competències transversals

El projecte d'innovació per al pròxim curs serà la revista bloc Didàctica de les Activitats Físicoesportives (<http://didactica-afe.blogspot.com/>) que enguany ha vist la llum a partir de dues assignatures amb l'objectiu de «servir d'estímul per a la implicació de l'alumnat en el desenvolupament dels continguts», segons s'explica en la mateixa bitàcola. La seua principal aportació serà el treball de les competències instrumentals de manera transversal a través del seguiment d'activitats conjuntes relacionades amb el currículum d'un grup d'assignatures de la titulació de Ciències de l'Activitat Física i l'Esport.

El professorat proposarà una sèrie d'activitats presencials i voluntàries (un tema de debat, una conferència, un cinefòrum...) que tindran continuïtat en el bloc amb la participació de tot l'alumnat, haja estat present o no. L'estudiantat assolirà així una major autonomia d'aprenentatge segons tria formar part del consell de redacció, aportar-hi textos o fer-hi comentaris. L'aprenentatge «deixa de ser tan formal i tradicional», afirma el professor Molina, i es crea «un espai d'aportació d'informació, reflexió i debat», com s'explica en la revista bloc.

L'experiència «pilot» d'enguany ha resultat molt profitosa. L'alumnat l'ha valorada molt positivament perquè asseguren: «permet exposar idees i conclusions al voltant d'un tema que ens interessa» amb «llibertat», convertint-se en «una immillorable font de debat i de participació». ■

Teoria i pràctica del currículum de l'Educació Física:
<http://tpcef.blogspot.com>

Disseny curricular de l'Educació Física:
<http://dissenyef2010.blogspot.com>